

*Колісник Л. О.
Хомініч Ю. І.
(Суми, СумДУ)*

ЗАСОБИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Яскравим прикладом гармонійного поєднання декількох наук про людину з метою більш глибокого її вивчення є зв'язок психології та педагогіки. Як відзначав засновник педагогіки Я. А. Коменський, педагогіка, щоб стати справжньою наукою і ефективно направляти діяльність педагога, повинна враховувати ту реальність, з якою має справу людина у її своєрідному індивідуальному розвитку [2].

Сьогодні людство переживає глобальні соціальні та економічні зміни, пов'язані з настанням інформаційної ери, яка визначає нові цивілізаційні стандарти. В інформаційному суспільстві успіх розвитку є результатом вмілого примноження та використання ресурсів знань, обсяг яких зростає швидкими темпами. Завданням освіти є ефективне перенесення знань у свідомість їх користувачів і забезпечення вміння успішно їх застосувати у всіх сферах життя.

Проте, вченими доведено, що успішність людини залежить не лише від кількості та якості знань. Надзвичайно важливе значення має розвиток великої кількості особистісних особливостей та вмінь, які забезпечуть комфортну та ефективну взаємодію із суспільством. Поєднання низки зазначених якостей та вмінь відображене у понятті емоційного інтелекту. Систематизація теоретичних напрацювань дає підстави охарактеризувати емоційний інтелект як сукупність розумових здібностей, які пов'язані з обробкою емоційної інформації. Це здатність людини до усвідомлення, прийняття та управління емоційними станами та почуттями як власними, так і інших людей, що формуються протягом життя людини у спілкуванні та професійній діяльності [3].

У зв'язку з цим у вищій школі велика увага приділяється дидактичним методам, які не лише сприяють швидкому та успішному поширенню ресурсів знань, а й передбачають

розвиток особистості в цілому. Таке завдання успішно вирішують інтерактивні методи навчання [1].

Мета інтерактивного навчання — створення комфортних умов навчання, за яких студент відчуває свою успішність, свою інтелектуальну досконалість, має можливість проявити себе. Суть інтерактивного навчання: процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх студентів. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання ігор, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації.

Перевагами інтерактивних методик є те, що у роботі задіяні всі студенти групи; студенти вчаться працювати у групі; створюється «ситуація успіху»; формуються навички толерантного спілкування, вміння аргументувати свою точку зору, знаходити альтернативне рішення проблеми, зважати на особистісні особливості та переживання інших учасників.

Активно вводити у навчальний процес інтерактивне навчання дозволяють такі методи: метод ситуаційного аналізу, рольових ігор, розбору ділової кореспонденції, тренінги, ігрове проектування. Під час таких занять домінуючими є кілька методів: міні-лекції, ігри, відкриті дискусії, дебати.

Інтерактивне навчання активує емоції, свідомість, що сприяє більш якісному запам'ятовуванню. Така активність розвиває емоційний інтелект та формує комунікативні навички. Інтерактивні технології провокують потребу вдосконалення комунікативної й психологічної компетентності, а часом і особисту культуру, пов'язану з етикою ділових відносин.

Отже, появу інтерактивних форм навчання студентів можна визначити як тенденцію у діяльності викладачів у контексті особистісно-зорієнтованої педагогічної парадигми. Використання означених форм навчання сприяє трансформації їхньої діяльності щодо особисто значущої. Подальша систематизація педагогічного досвіду, класифікація розробок та укладання на цих засадах технологій сприятиме розвитку педагогічної інноватики з формування особистості.

Література

1. Бондарчук Л.І. Федорчук Е.І. Методи активного навчання в курсі «Основи педагогічної майстерності.» Вища і середня пед. освіта. - Київ, 1993. - № І6.- С 51-56.
2. Кузьмін М. Н., Мельников Р. П., Поплико Д. Ф. Людина – культура – суспільство у концепції Я. А. Коменського // Під ред. М. Н. Кузьміна, Р. П. Мельникова, Д. Ф.Поплико. М., 1997.
3. Mayer, J. D., & Salovey, P. (1997). What is emotional intelligence: In P. Salovey, & D Sluyter (Eds.). Emotional development and emotional intelligence: Implications for educators (pp. 3-31). New York: Basic Books.

Гуманізм. Трансгуманізм. Постгуманізм : матеріали доповідей та виступів Міжнародної науково-теоретичної конференції, м. Суми, 19-20 квітня 2013 р. / Ред.кол.: Є.О. Лебідь, А.Є. Лебідь. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 48-50.